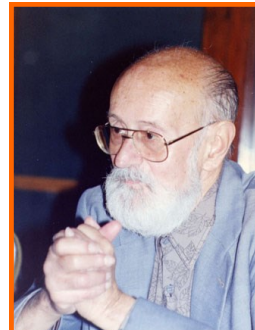

Llocs, fets i gent

Josep Maria Llompart

Palma, 1925 - 1993

Poeta, assagista, editor, crític literari, traductor i activista cultural

Va néixer dia 23 de maig de 1925 a Palma. El 1926, quan només tenia un any, partí amb la família a Galícia, on hi passà la infància.

El retorn a Mallorca (1930) posà el poeta en contacte amb la llengua catalana, que adoptà com a pròpia.

Es llicencià en dret a Barcelona (1946) i, des de la dècada dels anys cinquanta fins a la seva mort, fou un dels grans animadors de la vida cultural a les Illes Balears: va ser secretari de redacció i sotsdirector de *Papeles de Son Armadans* (1957-62), membre fundador i president de l'Obra Cultural Balear (1976-83), assessor literari de l'Editorial Moll, redactor en cap de la revista *Lluc* i president de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (1983-87).

Llompart destacà pels treballs de crítica i d'estudis literaris: *Joan Alcover, la història d'un home* (1964), *La literatura moderna a les Balears* (1965), *Literatura mallorquina contemporània* (1973) i *Retòrica i poètica* (1982) —

estudis i texts crítics que rep el Premi d'Assaig Literari de la Generalitat de Catalunya.

Durant el franquisme adquirí una postura clara i ferma envers la recuperació de la llengua catalana i dels valors democràtics.

A més de la seva tasca intel·lectual, fou docent a la Universitat de les Illes Balears (1987-1991).

Per conèixer Llompart com a poeta és imprescindible la lectura dels llibres *La terra d'Argensa* (1972), *La capella dels dolors i altres poemes* (1981) —guardonat amb la Lletra d'Or—, *Mandràgola* (1982) —premi de la Crítica Serra d'Or—, *Jerusalem* (1990) o *Spiritual* (1992), en què es poden llegir algunes de les seves millors creacions. També va traduir poesia gallega: *Quinze poetes gallecs* (1976).

El 1985 és nomenat membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans i el 1990, president de la Federació Llull d'Entitats Culturals dels Països Catalans. El 1982 fou guardonat amb el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes i la Creu de Sant Jordi.

2018: Any Josep Maria Llompart

El Govern de les Illes Balears ha aprovat declarar l'any 2018 com a Any Josep Maria Llompart, en el marc dels vint-i-cinc anys de la mort de l'escriptor i activista mallorquí.

L'Any Llompart ha de servir —a través d'actes commemoratius i activitats diverses— per reivindicar la figura i trajectòria d'aquest poeta, assagista, editor, crític literari, traductor i activista cultural mallorquí i, alhora, donar a conèixer la seva obra, la seva lluita per la llengua i la cultura catalanes, i també les aportacions que hi va fer.

El Consell de Mallorca, a través de la Direcció Insular de Política Lingüística, adscrita al Departament de Participació Ciutadana i Presidència, participarà en aquesta commemoració.

Expressions lingüístiques de les Rondalles

Les rondalles mallorquines contenen una llarga sèrie d'expressions lingüístiques. Us n'oferim algunes, amb el propòsit de contribuir a l'ús genuí de la llengua.

Tenir unes mans (o ses mans) beneïdes (per fer qualche cosa). Tenir molta habilitat.

Guardau-vos d'un «ja està fet». Dita popular. Vol dir que quan una cosa és feta, ja no es pot tornar arrere, per molt de greu que sàpiga haver-la feta.

Flastomar com un carreter. Blasfemar, maleir.

Quin senyal? Pregunta equivalent a 'com així?', 'com és això'?

Sortir errats es comptes. No sortir una cosa com hom s'esperava.